

Utvalg: Kontrollutvalget i Tromsø kommune	Saksnummer: 69/2019	Møtedato: 21.8.2019	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	-------------------------------	---

OPPFØLGNING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - ØKONOMISTYRING OG ØKONOMISK INTERNKONTROLL I BRANN OG REDNING –

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget råar kommunestyret å treffe slikt vedtak:

1. Administrasjonssjefen bes rapportere til kontrollutvalget hvilke tiltak som er iverksatt for å imøtekomme anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapporten som besluttet i kommunestyrets sak 117/18 samt tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterlevs i Brann og redning.
2. Kommunestyret tar svarbrev fra Kommunal og moderniseringsdepartementet av 12.6.2019 til orientering.

Saken gjelder:

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport. Svarbrev fra departementet.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Notat fra ordfører av 23.11.2018
2. K-Sekretariatets brev til departementet av 7.2.2019
3. Administrasjonssjefens saksfremlegget til formannskapet av 26.2.2019.
4. Svarbrev fra departementet av 12.6.2019.

B: Utrykte vedlegg:

Kontrollutvalgets sak 33/18 og Kommunestyrets sak 117/18.

Saksutredning:

I. Sakens bakgrunn og behandling:

Kontrollutvalget behandlet i sak 33/18 forvaltningsrevisjonsrapport «Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning» i møte 14.3.2018 og traff slik vedtak:

Kontrollutvalget rå'r kommunestyret å fatte slikt *v e d t a k*:

1. *Kommunestyret viser til oppsummering og konklusjoner samt anbefalingen i rapporten Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning.*
2. *Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å iverksette tiltak for å følge opp de anbefalinger som er gitt i rapporten som følger:*
  - *Administrasjonssjefen bør treffe tiltak for å sikre at budsjett og økonomiplan for Brann og redning utarbeides med utgangspunkt i realistiske anslag av forventede inntekter og utgifter i enheten.*
  - *Administrasjonssjefen bør sørge for at det i økonomirapportene til kommunestyret foreslås nødvendige tiltak dersom det er rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett.*
  - *Samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres.*
  - *Administrasjonssjefen bør iverksette tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterleves i Brann og redning.*
3. *Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til kontrollutvalget om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.8.2018.*

Saken ble behandlet i kommunestyret 30.5.2018 i sak 117/18. Under behandlingen ble kontrollutvalgets forslag til vedtak foreslått endret etter forslag fra kommunestyrerepresentant Jarle Heitmann (A) som foreslo:

«Forslag til endringer:

Pkt. 2: Kulepunkt 1 og 2 strykes.

Pkt. 3: I «Kommunestyret ber...» endres «Kontrollutvalget» til «Formannskapet».

Votering:

Innstillingens pkt. 1 enstemmig vedtatt.

Innstillingens pkt. 2 kulepkt. 1 mot Heitmanns forslag: Heitmanns forslag vedtatt med 22 mot 20 stemmer.

Innstillingens pkt. 2 kulepkt. 2 mot Heitmanns forslag: Heitmanns forslag vedtatt med 22 mot 20 stemmer.

Innstillingens pkt. 2 kulepkt. 3 og 4 enstemmig vedtatt.

Innstillingens pkt. 3 mot Heitmanns forslag: Heitmanns forslag vedtatt med 22 mot 20 stemmer.

Kommunestyrets vedtak i sak 117/18 ble som følger:

1. Kommunestyret viser til oppsummering og konklusjoner samt anbefalingen i rapporten «Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning».
2. Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å iverksette tiltak for å følge opp de anbefalinger som er gitt i rapporten som følger:
  - Samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres.
  - Administrasjonssjefen bør iverksette tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterleves i Brann og redning.
3. Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til **formannskapet** om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.08.2018. (min utheving).

II. Etterfølgende rettslig vurdering av kommunestyrets vedtak

K-Sekretariatet ble etter behandlingen i kommunestyret oppmerksom på endringen i vedtakets pkt. 3, og mente endringen var i strid med kontrollutvalgsforskriftens § 12.

Det ble behandlet i kontrollutvalgets møte 13.6.2018 i sak 72/18 hvor det ble truffet slikt vedtak:

Felles forslag til vedtak:

1. *Referatsak D - Saksprotokoll fra kommunestyret 30.5.2018, angående kommunestyrets sak 117/18:*
  - a) *Kontrollutvalget gjør kommunestyret oppmerksom på at vedtak 117/18 pkt c. er i strid med kontrollutvalgsforskriftens § 12.*
  - b) *Kontrollutvalget oversender saken til ordfører for videre oppfølging.*

K-Sekretariatets vurdering var at det er kontrollutvalget som skal følge opp forvaltningsrevisjonsrapporter, og rapportere til kommunestyret. Bestemmelsen gir ikke hjemmel for å overføre denne oppgaven til annet organ.

Særutskrift av vedtak i kontrollutvalgets sak 72/18 ble oversendt ordfører som 23.11.2018 ga slikt svar:

Til kontrollutvalgets sekretariat

Tromsø kommune beklager at det har tatt lang tid å besvare henvendelsen fra Kontrollutvalget knyttet til påstand om lovstridig vedtak i kommunestyret om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten. Problemstillingen har vært fremlagt juridisk rådgiver i stab for politisk og administrativ ledelse som legger til grunn at kommunestyrets vedtak ikke er i

strid med kommunelovens og kontrollutvalgsforskriftens bestemmelser. Vedlagt ligger notat i saken. Dette til orientering. *(Innholdet i notat fremgår av vedlegg 1 til denne sak)*

På bakgrunn av at ordfører ikke kunne se at kommunestyrets vedtak var i strid med kontrollutvalgsforskriftens § 12 besluttet kontrollutvalget og fremlegge spørsmålet for Kommunal – og moderniseringsdepartementet.

Kontrollutvalget spørsmål til departementet fremgår av brev til departementet av 7.2.2019, se vedlegg 1. Departementets svarbrev av 12.6.2019 følger som vedlegg 2 til saksfremlegg.

Departementet sier ikke uventet at de ikke går inn og gjør noen vurdering av lovligheten av vedtaket i den konkrete sak, men gir en generell vurdering av gjeldende rett. Denne er etter sekretariates vurdering så presis og klar at den er fullt ut dekkende for nærværende sak:

Fra departementets svar hitsettes:

Kommunestyret kan således ikke bestemme at kontrollutvalget ikke skal gjøre de oppgavene som lov og forskrift fastsetter. Kommunestyret kan heller ikke bestemme at noen andre skal gjøre slike oppgaver som er fastsatt i lov eller forskrift i stedet for eller i tillegg til kontrollutvalget.

Hvilke vedtak som skal fattes i forbindelse med kommunestyrets behandling av forvaltningsrevisjon, og som kontrollutvalget skal påse at følges opp, er det imidlertid kommunestyret som bestemmer. Kommunestyret kan i den forbindelse fatte vedtak der oppgaver gis til andre folkevalgte organer. Dette må imidlertid gjøres innenfor rammene av lov og forskrift. Å fatte vedtak som endrer eller tar bort den oppgaven som kontrollutvalget har fått i § 12, kan således ikke gjøres.

Et kommunestyre kan således ikke fatte et vedtak som går ut på at et annet folkevalgt organ skal gjøre de oppgavene som er lagt til kontrollutvalget i lov eller forskrift. Det kan ikke vedtas at for eksempel formannskapet skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp, da dette er en oppgave som i forskriften § 12 er lagt til kontrollutvalget.

Et vedtak som går ut på at administrasjonen skal gi formannskapet informasjon om tiltak og vurderinger knyttet til oppfølgingen av revisjonsrapporten, vil kunne stille seg annerledes. Dersom det er ren informasjon og det ikke innebærer å gi formannskapet noen oppgaver som berører kontrollutvalgets oppgaver etter lover eller forskrifter, vil dette lovlig kunne gjøres. Om dette er en hensiktsmessig arbeidsform er annen sak som departementet ikke vurderer her.

(sitat slutt).

Det konkrete vedtak i kommunestyret begrenset seg ikke til å gi formannskapet ren informasjon om tiltak og vurderinger, men administrasjonssjefen skulle gjøre vurderinger som opprinnelig var tiltenkt kontrollutvalget.

Kommunestyret ba administrasjonssjefen melde tilbake om hvilke vurderinger som er gjort for å imøtekomme anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapporten. Denne oppgaven tilligger *kontrollutvalget* etter forskriften, og kan som departementet påpeker ikke overføres til annet organ i kommunen. Det er kun *kontrollutvalget* som uhildet organ som kan gi kommunestyret en vurdering av om administrasjonssjefens tiltak er egnet til å imøtekomme rapportens anbefalinger, og dermed oppfylle kommunestyrets vedtak.

Ut ifra departementets føringer i svarbrevet er det etter K-Sekretariatets vurdering ikke tvilsomt at vedtaket i kommunestyrets sak 117/18 ikke var i samsvar med kontrollutvalgsforskriftens § 12.

III. Kontrollutvalgets plikter ved oppfølging av forvaltningsrevisjoner

Behandlingen av oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten i formannskapet endte med slikt vedtak i sak 74/19:

Vedtak:

Formannskapet tar redegjørelsen fra administrasjonssjefen til orientering.

Administrasjonssjefen bes legge fram forslag til økte budsjettammer for Tromsø Brann og Redning i forbindelse med økonomirapport 1-19 og Handling og økonomiprosessen 2020-2023.

Formannskapet ber om en nærmere utredning av konsekvensene ved å si opp tilgjengelighetsavtalene.

I arbeidet med HØP ber FSK at adm.sjefen også vurderer inntektsmulighetene for TBR

Formannskapet tok ikke stilling til om administrasjonssjefens tiltak var egnet til å oppfylle revisjonens anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten. Kommunestyret ba administrasjonssjefen melde tilbake om hvilke vurderinger som var gjort for å imøtekomme revisjonens anbefalinger i rapporten.

Selv om kommunestyret ba administrasjonssjefen rapportere til **formannskapet** og ikke til **kontrollutvalget** anser sekretariatet at dette ikke fritar **kontrollutvalget** for til kontroll og tilsynsplikter som følger av forskriftens § 12.

§ 12. Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Dette betyr at kontrollutvalget på selvstendig grunnlag må vurdere om administrasjonssjefens tilbakemelding til formannskapet er egnet til å imøtekomme revisjonens anbefalinger i rapporten og dermed kommunestyrets vedtak.

IV. Vurdering av administrasjonssjefens oppfølging av kommunestyrets vedtak

4.1 Formelle sider

Administrasjonssjefen avga først svar til formannskapet den 26.2.2019. Kommunestyrets frist som ble fastsatt til 20.8.2018 ble ikke iaktatt.

4.2 Tiltak knyttet til økt samhandling

Forvaltningsrevisjonsrapporten konkluderte med at «samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres».

I svaret fra administrasjonssjefen fremkommer blant annet:

Det er tatt to vesentlige grep for å sikre bedre samhandling med sentraladministrasjonen hva angår økonomi. For det første har Avdeling for Bymiljø fått på plass egen funksjon som fagleder økonomi. Stillingen er blant annet tillagt overordnet ansvar for økonomien i avdelingen, og vedkommende fungerer som bindeledd mellom kommunens stab for økonomi på overordnet nivå, og de ulike seksjoner, herunder TBR. Dette skal sikre god økonomioppfølging for TBR, men også bidra til bedre planlegging og langsiktig, strategisk arbeid i handlings- og økonomiplanarbeidet.

Det har vært kuttet betydelig i administrasjonen i TBR de siste årene. Dette, kombinert med naturlig avgang og ledig stilling, har gjort det mulig å rekruttere en rådgiver med solid økonomikompetanse til seksjonen. Økt økonomikompetanse gir muligheter for en tettere økonomioppfølging og dermed bedre intern kontroll. Eventuelle avvik vil kunne oppdages tidligere ved økonomisk analyse.

Økt økonomiforståelse vil gi bedre grunnlag for formidling av sammenhengen mellom bemanningsnivå (som igjen har sammenheng med vedtatt brannordning) og faktiske kostnader i regnskapet. Det er innført styringsverktøy som forenkler budsjettoppfølgingen mellom avdelingen og enhetene.

K-Sekretariatet anser at dette er tiltak som er egnet til å imøtekomme revisjonens anbefaling.

4.3 Vurdering av administrasjonssjefens tiltak ved internkontrollen

Forvaltningsrevisors konklusjon etter gjennomgang av rutiner for økonomisk internkontroll var at Brann og redning i stor grad har rutiner og retningslinjer for å sikre økonomisk internkontroll i henhold til regelverk og anbefalinger på området.

Det var allikevel to områder hvor revisor fant avvik.

Avvik 1:

Revisor undersøkte om månedlige lønnstransaksjoner var kontrollert etter lønnskjøring, men før utbetaling. Dette ble gjort ved kontroll av konteringsliste. Revisor tok stikkprøver for månedene april, juni, juli og november i 2017. Revisor fant at det for 3 av disse månedene var tatt ut konteringslister på dato for etter lønnsutbetaling.

Dette ledet til revisors konklusjon av revisjonskriteriet om at TBR skal kunne dokumentere at månedlige lønnstransaksjoner er kontrollert etter lønnskjøring, men før utbetaling, ikke fullt ut oppfylt.

I administrasjonssjefens tilbakemelding nevnes ikke noen konkrete tiltak som er utført eller planlagt iverksatt for å lukke disse avvikene.

Sekretariatet anser at dette avviket kan medføre betydelig etterarbeid for kommunen. Dersom feil oppdages etter lønnsutbetaling vil det både medføre risiko for at pengene ikke kan tilbakesøkes eller at slikt krav medfører unødige beslag av administrative ressurser. Derfor anser sekretariatet at det er viktig at administrasjonssjefen melder tilbake om hvilke tiltak som er gjort for å lukke avviket.

Avvik 2:

Revisor foretok en gjennomgang av rutiner knyttet til behandling av reiseregninger. Totalt ble 15 reiseregninger gjennomgått. For én av de 15 godkjente reiseregningene mangler det et bilag som vedlegg til reiseregningen.

Revisor undersøkte fire reiseregninger fra brann - og redningssjefen, hvorav én var anvist av avdelingsdirektør. De øvrige tre reiseregningene var anvist av kontorsjef. Ingen reiseregninger var attestert og anvist av samme person.

Dette ledet til revisors konklusjon av revisjonskriteriet om at *Underordnet skal ikke anwise overordnet regning ikke er oppfylt*

I administrasjonssjefens tilbakemelding nevnes **ikke** noen konkrete tiltak som er utført eller planlagt iverksatt for å lukke disse avvikene.

Sekretariatet anser at selv om slike avvik neppe utgjør store summer for kommunen, og dermed mindre risiko, så er det viktig at ledelsen i kommunen går foran og påser at alle formalia knyttet til reiseregninger og betalingsrutiner følges til punkt og prikke.

4.4 Tiltak knyttet til realistiske budsjetter

Hoveddelen av administrasjonssjefens oppfølging og svar til forvaltningsrevisjonsrapporten knytter seg til revisjonens opprinnelige anbefaling om å «*treffe tiltak for å sikre at budsjett og økonomiplan for Brann og redning utarbeides med utgangspunkt i realistiske anslag av forventede inntekter og utgifter i enheten*».

Behandlingen i kommunestyret medførte at flertallet vedtok at det **ikke** skulle rapporteres eller følges opp på dette punkt. Administrasjonssjefen har således meldt tilbake på et forhold som kommunestyret særskilt strøk ved behandlingen i kommunestyret.

For øvrig konkluderer administrasjonssjefen med at enheten har vært underbudsjettet, og anbefaler at kommunestyret ved senere behandling iakttar dette.

I forhold til debatten i kommunestyret vil sekretariatet bemerke at kontrollutvalget ikke skulle gjøre noen vurdering av hva som er riktig «budsjettnivå» i kroner og øre. Derimot skulle kontrollutvalget gjøre en vurdering av kvaliteten på budsjettarbeidet i enheten slik at den var i stand utarbeide et «realistisk budsjettforslag».

4.5 Konklusjon

Tilbakemeldingen på tiltak for å styrke samhandlingen mellom enheten og rådhuset er tilfredsstillende, mens tilbakemeldingene knyttet til internkontrollen er mangelfulle. Samlet sett

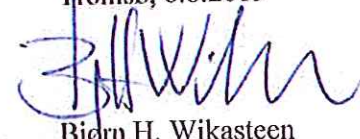
finner således sekretariatet at administrasjonssjefens tilbakemelding ikke er en tilfredsstillende oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 117/18.

Kontrollutvalget plikter å melde dette tilbake til kommunestyret etter kontrollutvalgsforskriftens § 12. I innstilling til vedtak foreslås at kommunestyret ber administrasjonssjefen avgi et nytt svar som konkret nevner planlagte og gjennomførte tiltak knyttet til avvikene i internkontrollen.

Brevet fra departementet bør fremlegges for kommunestyret til orientering. Det er ikke noe poeng i å omgjøre tidligere vedtak, men kommunestyret bør i oppfølgingen i saken be kontrollutvalget gjøre vurderinger i tråd med pliktene nedfelt i forskriftens § 12.

Forslag til vedtak er avgitt på denne bakgrunn.

Tromsø, 6.8.2019

Bjørn H. Wikasteen
Senjorrådgiver

Spørsmål som nærmere må vurderes er om Kommunestyret hadde legalt grunnlag til å fatte vedtak slik det fremgår av sak 117/18 pkt.3. mao- Er kommunestyrets vedtak i strid med kontrollutvalgsforskriftens § 12.

KORT OM «SAKENS BAKGRUNN»

Kommunestyret fattet følgende vedtak i sak 117/18 i møte 30 mai 2018 vedr. sak vedr:

SAKSPROTOKOLL - KONTROLLUTVALGSAK 33/18 – FORVALTNINGS-REVISJONSRAPPORT ØKONOMISTYRING OG ØKONOMISK INTERNKONTROLL I BRANN OG REDNING»

Kommunestyrets vedtak:

1. Kommunestyret viser til oppsummering og konklusjoner samt anbefalingen i rapporten «Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning».
2. Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å iverksette tiltak for å følge opp de anbefalinger som er gitt i rapporten som følger:
  - Samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres.
  - Administrasjonssjefen bør iverksette tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterleves i Brann og redning.
3. Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til formannskapet om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.08.2018.

Votering: Pkt.3 ble vedtatt med 22 mot 20 stemmer

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret på pkt.3. var som følger:

3. Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til kontrollutvalget om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.08.2018

Kontrollutvalget oversendte pr. 19.oktober 2018 en hendelse til ordfører hvor det gjøres oppmerksom på at «kommunestyrets sak 117/18 pkt c (3) er i strid med kontrollutvalgsforskriftens §12. Det henvises også til referatsak 72/18 – kontrollutvalgets møte 22.06.2018. Her påpekes det som følger:

«det er kontrollutvalget som skal følge opp forvaltningsrevisjonsrapporter, og rapportere til kommunestyret. Bestemmelse åpner ikke for delegasjon til annet organ».

DRØFTING:

Ifølge kommunelovens (KL) §76 har det øverste tilsynsansvar med den kommunale forvaltning.

Ifølge kl § 77 nr. 6: «skal det rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret ...»
M.a.o.- det er kommunestyret som har ansvaret for å eventuelt fatte vedtak på grunnlag av kontrollutvalgets funn. Kontrollutvalget som kommunestyrets redskap til kontroll med forvaltningen og ikke en selvstendig og uavhengig kontrollinstans. Kontrollutvalget er derved direkte underordnet kommunestyret/fylkestinget, og utøver kontroll og tilsyn på vegne av dette, jf. kommuneloven § 77 nr. 1.

Ifølge kontrollutvalgsforskriften § 12 skal kontrollutvalget:

påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Slik denne bestemmelse er formulert er det neppe noe tvil om at det er kontrollutvalget som skal **påse** at kommunestyrets vedtak i tilknytning til gjennomført forvaltningsrevisjon følges opp. Imidlertid- slik oppfølging må avgrenses mot kommunestyrets rett til endelig å fastsette hvordan kontrollutvalgets rapport skal følges opp. På denne bakgrunn legges det til grunn at kommunestyrets vedtak i pkt.3 ikke er i strid med kontrollutvalgsforskriftens §12.

Per Limstrand

Juridisk rådgiver

K-Sekretariatet

69/19

2.

Kommunal – og moderniseringsdepartementet
v/ Kommunalavdelingen, juridisk seksjon

postmottak@kmd.dep.no

Deres ref.: 17/19-413.2.2
Vår ref.: BHW

Snksbeh.: Bjorn H. Wikastoen
E-postadr.: blhw@k-sek.no

Telefon: 777 88043
Dato: 7.2.2019

KONTROLLUTVALGET I TROMSØ KOMMUNE - FORELEGGELSE AV SPØRSMÅL OM OPPFØLGNING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTER

På vegne av kontrollutvalget i Tromsø kommune forelegges en problemstilling knyttet til regler om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter, jfr kontrollutvalgsforskriftens § 12.

Sakens bakgrunn:

Kontrollutvalget behandlet forvaltningsrevisjonsrapport «Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning» i møte 14.3.2018 og traff slik vedtak:

Kontrollutvalget rår kommunestyret å fatte slikt *vedtak*:

- Kommunestyret viser til oppsummering og konklusjoner samt anbefalingen i rapporten Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning.*
- Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å iverksette tiltak for å følge opp de anbefalinger som er gitt i rapporten som følger:*
  - Administrasjonssjefen bør treffe tiltak for å sikre at budsjett og økonomiplan for Brann og redning utarbeides med utgangspunkt i realistiske anslag av forventede inntekter og utgifter i enheten.*
  - Administrasjonssjefen bør sørge for at det i økonomirapportene til kommunestyret foreslås nødvendige tiltak dersom det er rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett.*
  - Samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres.*
  - Administrasjonssjefen bør iverksette tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterleves i Brann og redning.*
- Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til kontrollutvalget om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og*

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ	Hovedkontor: Fylkeshuset Strandvn. 13, TROMSØ Tlf. 77 78 80 43	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 77 02 61 66	Avdelingskontor: c/o Lenvik kommune Postboks 602 9306 FINNSNES Tlf. 77 87 10 65	Organisasjonsnr: 988 064 920
---	---	--	---	---------------------------------

hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.8.2018.

Forslag til vedtak i pkt. 2 var likelydende med forvaltningsrevisors anbefaling i rapporten. Saken ble behandlet i kommunestyret 30.5.2018 i sak 117/18. Under behandlingen ble kontrollutvalgets forslag til vedtak foreslått endret etter forslag fra kommunestyrerepresentant Jarle Heitmann.

«Forslag til endringer:

Pkt. 2: Kulepunkt 1 og 2 strykes.

Pkt. 3: I «Kommunestyret ber.... «endres «Kontrollutvalget» til «Formannskapet».

Votering:

Innstillingens pkt. 1 enstemmig vedtatt.

Innstillingens pkt. 2 kulepkt. 1 mot Heitmanns forslag: Heitmanns forslag vedtatt med 22 mot 20 stemmer.

Innstillingens pkt. 2 kulepkt. 2 mot Heitmanns forslag: Heitmanns forslag vedtatt med 22 mot 20 stemmer.

Innstillingens pkt. 2 kulepkt. 3 og 4 enstemmig vedtatt.

Innstillingens pkt. 3 mot Heitmanns forslag: Heitmanns forslag vedtatt med 22 mot 20 stemmer.

Kommunestyrets vedtak i sak 117/18 ble etter dette:

1. Kommunestyret viser til oppsummering og konklusjoner samt anbefalingen i rapporten «Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning».
2. Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å iverksette tiltak for å følge opp de anbefalinger som er gitt i rapporten som følger:
  - Samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres.
  - Administrasjonssjefen bør iverksette tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterleves i Brann og redning.
3. Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til formannskapet om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.08.2018.
(min utheving).

K-Sekretariatet ble oppmerksom på endringen i vedtakets pkt. 3 og dette ble behandlet i kontrollutvalgets møte 13.6.2018 i sak 72/18 hvor det ble truffet slikt vedtak:

Felles forslag til vedtak:

1. *Referatsak D - Saksprotokoll fra kommunestyret 30.5.2018, angående kommunestyrets sak 117/18:*

a) *Kontrollutvalget gjør kommunestyret oppmerksom på at vedtak 117/18 pkt c. er i strid med kontrollutvalgskriftens § 12.*

b) *Kontrollutvalget oversender saken til ordfører for videre oppfølging.*

Fredag 23.11.2018 kom svar fra ordfører Kristin Røymo på epost:

Til kontrollutvalgets sekretariat

Tromsø kommune beklager at det har tatt lang tid å besvare henvendelsen fra Kontrollutvalget knyttet til påstand om lovstridig vedtak i kommunestyret om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten. Problemstillingen har vært fremlagt juridisk rådgiver i stab for politisk og administrativ ledelse som legger til grunn at kommunestyrets vedtak ikke er i strid med kommunelovens og kontrollutvalgskonferensens bestemmelser. Vedlagt ligger notat i saken.
Dette til orientering.

I notat fra kommunens jurist gis slik begrunnelse:

DRØFTING:

Ifølge kommunelovens (KL) §76 har det øverste tilsynsansvar med den kommunale forvaltning.

Ifølge kl § 77 nr. 6: «skal det rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret ...»
M.a.o.- det er kommunestyret som har ansvaret for å eventuelt fatte vedtak på grunnlag av kontrollutvalgets funn. Kontrollutvalget som kommunestyrets redskap til kontroll med forvaltningen og ikke en selvstendig og uavhengig kontrollinstans. Kontrollutvalget er derved direkte underordnet kommunestyret/fylkestinget, og utøver kontroll og tilsyn på vegne av dette, jf. kommuneloven § 77 nr. 1.

Ifølge kontrollutvalgskonferensen § 12 skal kontrollutvalget:

påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Slik denne bestemmelse er formulert er det neppe noe tvil om at det er kontrollutvalget som skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til gjennomført forvaltningsrevisjon følges opp. Imidlertid- slik oppfølging må avgrenses mot kommunestyrets rett til endelig å fastsette hvordan kontrollutvalgets rapport skal følges opp. På denne bakgrunn legges det til grunn at kommunestyrets vedtak i pkt.3 ikke er i strid med kontrollutvalgskonferensens §12.

K-Sekretariatets vurdering:

Kontrollutvalget i Tromsø kommune og sekretariatet mener vedtaket i sak 117/18 pkt. 3 er i strid med kommunelovens regler og kontrollutvalgskonferensens § 12.

Vår begrunnelse er som følger:

1.

En av kontrollutvalgets oppgaver å sørge for at det gjennomføres *forvaltningsrevisjoner* og følge disse opp på vegne av kommunestyret, jfr kommunelovens § 77 nr 4 og forskriftens § 12 som lyder:

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Det følger uttrykkelig av forskriftens ordlyd at det er kontrollutvalget som er tillagt oppgaven med å følge opp forvaltningsrevisjonsrapporter. Det er en skal-regel som ikke åpner for skjønn. Ordlyden er enkel og klar.

Kontrollutvalget besørger en bestilling til kommunens revisor som gjennomfører undersøkelsene. Rapporten som fremlegges saksutredes av K-Sekretariatet, behandles av kontrollutvalget og legges deretter frem for kommunestyret med forslag til vedtak. I praksis ofte råd om at administrasjonen må følge opp revisors anbefalinger. Dermed skal kontrollutvalget med bistand fra K-Sekretariatet gjøre en vurdering om administrasjonen har fulgt opp anbefalingene i rapporten.

Det er kontrollutvalget som uavhengig organ som skal vurdere om administrasjonssjefens tiltak og vurderinger imøtekommer revisjonens anbefalinger i rapporten. Kommunestyret kan ikke be formannskapet gjøre de kontroll- og tilsynshandlinger som forskriften uttrykkelig legger til kontrollutvalget.

2.

For det annet har lovgiver bestemt at alle kommuner skal ha et kontrollutvalg og et fagsekretariat som utreder saker på vegne av kontrollutvalget. Kontrollutvalget er et spesialorgan som ikke kan tillegges andre funksjoner enn dem som fremgår av kommunelovens § 77.

Det betyr også at adgangen til å delegere et spesialorgans myndighet er særdeles begrenset. Etter kommunelovens § 8 følger det at *«formannskapet og fylkesutvalget kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov»*. Kommunelovens § 77 om kontrollutvalg og dets oppgaver er således et eksempel hvor annet følger av lov. Kommunestyret har i denne saken flyttet/ delegert *kontrollutvalgets* oppgaver til *formannskapet*. Representanter i formannskapet er utelukket fra valg til kontrollutvalget, og kan derfor ikke utføre oppgaver på vegne av kontrollutvalget, jfr. kommunelovens § 77 nr.2. De strenge regler om uavhengighet og valgbarhet taler klart for at delegasjon til formannskapet er utelukket. Samme regel er vedtatt i ny kommunelov (ikke trådt i kraft).

3.

For det tredje vil en delegasjon til formannskapet innebære at det er administrasjonssjefen som skal saksutrede saken. Det betyr at administrasjonssjefen skal saksutrede om

administrasjonssjefens egne tiltak og vurdering oppfylder revisjonens anbefalinger i rapporten. At dette er i strid med helt grunnleggende krav til uavhengighet krever nærmest ingen begrunnelse.

4.

I svaret fra ordfører er det - etter vårt skjønn - ikke gitt noen holdbar rettskildemessig begrunnelse for hvorfor en klar og enkel ordlyd ikke skal følges. Det sies bare at bestemmelsen må «*avgrenses mot kommunestyrets rett til endelig å fastsette hvordan kontrollutvalgets rapport skal følges opp*». En slik forståelse har ikke støtte i lovens ordlyd og er direkte i strid med lovens formål. Det finnes en rekke eksempler i kommuneloven på at kommunestyrets handlingsrom er begrenset eller nærmere regulert ved lov, og dette er utvilsomt et slikt tilfelle.

Farene ved benkeforslag er at de rettslige sider av forslag ikke blir utredet. Kommunestyrets vedtak om å delegerer kontrollutvalgets arbeidsoppgaver til formannskapet er etter vår vurdering lovstridig.

5.

Kommunen rettet også en henvendelse til ass. kommunaldirektør Marianne Hovde hos Fylkesmannen i Troms som 30.11.2018 som har avgitt slikt svar til sekretariatet:

Hei,

Det er helt riktig at vi ble kontaktet av Tromsø kommune v/Limstrand i anledning et spørsmål om forståelsen av kommunelovens regler om oppfølging av forvaltningsrevisjon. Fylkesmannen går ikke inn i konkrete enkeltsaker av hensyn til vår rolle som potensiell klageinstans, og våre uttalelser om regelverket gis således på generelt grunnlag.

Slik vi forstod spørsmålet, gjaldt det konkret om kommunestyrets adgang til å beslutte på hvilken måte oppfølging av en konkret revisjonsrapport skal skje. I denne sammenheng ga vi vår tilslutning til at utgangspunktet for dette er som beskrevet i «kontrollutvalgshåndboken» fra KMD, nærmere bestemt følgende på side: 57

Det er kommunestyret som fastsetter hvordan kontrollutvalgets rapport skal følges opp. Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret hvordan kommunestyrets vedtak og merknader blir fulgt opp.

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til gjennomførte forvaltningsrevisjoner, følges opp. Kontrollutvalgets ansvar for oppfølging er både rettet mot administrasjonen og andre folkevalgte organ. Kontrollutvalget skal også avgi rapport til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til forvaltningsrevisjonsrapporter er blitt fulgt opp. I tillegg skal det rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Dette gjøres vanligvis i kontrollutvalgets årsmelding (se kapittel 11).

(...)

Kontrollutvalget skal følge opp at administrasjonen gjennomfører kommunestyrets vedtak.

Dersom kommunestyret etter å ha blitt presentert resultatet av en forvaltningsrevisjon ønsker å be administrasjonssjefen om å legge frem forslag til tiltak for formannskapet for å imøtekomme revisjonens anbefalinger i en rapport, som et ledd i sin interne oppfølging av en revisjonsrapport, mener vi at det har adgang til dette. Som det fremkommer av samme håndbok/veileder fra KMD «kan de anbefalinger, vurderinger og den bakgrunnsinformasjon forvaltningsrevisjoner gir, være en kilde til ny kunnskap om områder i kommunen. Dette kan bidra til utvikling av tjenestetilbud, arbeidsformer og internkontroll.» En slik oppfølging vil ikke være noen «delegasjon» av kontrollutvalgets oppgaver, men være noe kommunestyret kan beslutte i kraft av å være delegerende myndighet/overordnet organ på de ulike tjenesteområder, og vil ikke være en erstatning for kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget har i medhold av §12 en plikt til å påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp, og skal avgi også avgi rapport til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp, jf. kontrollutvalgsforskriften § 12 første og andre ledd. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte, jf. andre ledd siste punktum, men hva som skal bli utfallet av en slik rapport er det opp til kommunestyret og bestemme. I en slik forbindelse kunne det selvfølgelig også tas opp evt. problemer kontrollutvalget mener å ha i utøvelsen av sine kontrolloppgaver.

Vi vil avslutningsvis presisere at spørsmålet som ble stilt oss ikke gjaldt hvem kontrollutvalget skal rapportere til, og vi oppfatter heller ikke at det er det den aktuelle saken som nevnes gjelder. Det følger av kontrollutvalgsforskriften § 12 at kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret.

Avslutningsvis orienteres for ordens skyld om at dersom tre eller flere medlemmer av kommunestyret mener at en kommunal avgjørelse er ugyldig, er det adgang til innen tre uker å kreve lovlighetskontroll av denne, jf. koml. § 59 nr. 1.

Og senere samme dag:

Hei igjen,

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapport om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp, jf. kontrollutvalgsforskriften § 12. Dette er jo likevel ikke til hinder for at kommunestyret kan beslutte at formannskapet i en konkret sak skal orienteres fra administrasjonssjefen om tiltak knyttet til forhold som er nevnt i en slik rapport – det mener jeg åpenbart kommunestyret kan be om i kraft av å ha det øverste tilsynsansvaret i den kommunale forvaltning, jf. koml. § 6.

Motsatt kan man jo likevel hevde at det vanskelig vil kunne bidra til å gjøre kontrollutvalget overbevist om at avvik blir fulgt opp at det gjennomføres en slik rapportering utelukkende til formannskapet. Dette er imidlertid, som nevnt før, etter vårt syn noe som kontrollutvalget må avgjøre selvstendig, og evt. ta opp med kommunestyret gjennom sin rapport til kommunestyret om «tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte», jf. kontrollutvalgsforskriften § 12. Jeg klarer imidlertid ikke å se at kommuneloven er til hinder for en slik beslutning, ettersom det klart tilligger kommunestyret å beslutte hvordan en revisjonsrapport skal følges opp. I tilknytning til dette skriver videre KMD i kontrollutvalgshåndboken:

I sin innstilling til kommunestyret kan kontrollutvalget inkludere en formulering om tidsfrist for når administrasjonen skal redegjøre for oppfølgingen av kommunestyrets vedtak. Dersom en slik formulering blir vedtatt i kommunestyret, kan dette lette utvalgets arbeid med oppfølging av rapporten.

Dersom man ser bort fra de rene rettslige forhold er det uansett klart at det bør legges til rette for en konstruktiv dialog og god samhandling mellom de ulike organer i oppfølging av revisjonsrapporter fra forvaltningsrevisjon. (Sitat slutt)

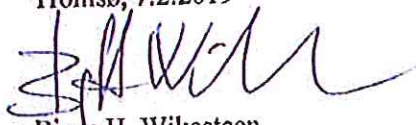
Det er vår vurdering at heller ikke fylkesmannen ikke besvarer det springende punkt i saken – nemlig om formannskapet på kommunestyrets vegne kan vurdere om administrasjonssjefens tiltak og vurdering knyttet til revisjonens anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten er fulgt opp. Fylkesmannen snakker om at kommuneloven «ikke til hinder for at kommunestyret kan beslutte at formannskapet i en konkret sak skal orienteres fra administrasjonssjefen om tiltak knyttet til forhold som er nevnt i en slik rapport». Vedtaket fra kommunestyret går utover dette, og bestemmer at formannskapet og ikke kontrollutvalget skal gjøre de kontroll og tilsynshandlinger som er beskrevet i forskriftens § 12.

Det er vår ærbødige påstand at heller ikke fylkesmannen ikke har besvart spørsmålet som vi nå fremlegger for departementet til vurdering.

***

Vi imøteser departementets vurdering.

Tromsø, 7.2.2019

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

69/19
3.

Saksfremlegg

Deres ref.:

Vår ref.:
18/1693 /6461/19-000

Saksbehandler:
Kristine Sarnes
Telefon:

Dato:
26.02.2019

Saken skal behandles i følgende utvalg:

FSK

**FORVALTNINGSREVISJON FOR BRANN OG REDNING SAMT OPPFØLGING
AV VEDTAK OM BRANNORDNING - SVAR TIL FORMANNSKAPET
VEDRØRENDE KOMMUNESTYREVEDTAK I SAK 117/18 OG SAK 132/18**

Innstilling til vedtak:

Formannskapet tar redegjørelsen fra administrasjonssjefen til orientering.

Administrasjonssjefen bes legge fram forslag til økte budsjettammer for Tromsø Brann og Redning i forbindelse med økonomirapport 1-19 og Handling og økonomiprosessen 2020-2023.

Britt Elin Steinveg
Administrasjonssjef

Mette Mohåg
Avdelingsdirektør for Bymiljø

Hva saken gjelder:

Kommunestyret behandlet i møte 30.05.2018, under sak 117/18, forvaltningsrevisjonsrapport vedrørende Tromsø Brann og redning, heretter kalt TBR. Videre ble det i møte 30.06.2018, under sak 132/18, behandlet sak vedrørende fremtidig brannordning for TBR.

I begge saker ble det truffet vedtak som forutsetter tilbakemelding til formannskapet. Ettersom vedtakene til dels henger sammen anses det hensiktsmessig at tilbakemeldingen fremmes samlet.

På grunn av kapasitets- og ressursituasjonen i avdelingen har det dessverre ikke vært mulig å imøtekomme den vedtatte tidsfristen.

Vedtakene:

Kommunestyrevedtak i sak 117/18, som gjelder kontrollutvalgets rapport, har følgende innhold:

1. *Kommunestyret viser til oppsummering og konklusjoner samt anbefalingen i rapporten "Økonomistyring og økonomisk internkontroll i Brann og redning".*
2. *Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å iverksette tiltak for å følge opp de anbefalinger som er gitt i rapporten som følger:*
  - *Samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres.*
  - *Administrasjonssjefen bør iverksette tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterleves i Brann og redning*
3. *Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til formannskapet om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.08.2018.*

Kommunestyrevedtak i sak 132/18, som gjelder kommunens brannordning har følgende innhold:

Vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar brannordning for Tromsø kommune*
2. *Vedlagte risiko og sårbarhetsanalyse tas til etterretning*
3. *Brannordningen revideres hvert 4. år eller etter behov.*
4. *Kommunestyret ber administrasjonssjefen iverksette et utredningsarbeid vedrørende framtidig organisering. Arbeidet og konkrete forslag legges frem for kommunestyret.*
5. *Kommunestyret ber administrasjonen greie ut om driftskostnadene for tankvogn kan dekkes inn gjennom VA-gebyret.*
6. *Kommunestyret ber administrasjonssjefen innarbeide vedtatte brannordning inn i budsjett og økonomiplan.*
7. *Ordningen med redningsdykkere utvides ikke, men holdes på dagens nivå.*
8. *Det etableres ikke museum uten egen politisk sak om dette*
9. *Kommunestyret ber om en ekstern gjennomgang av ROS-analysen.*
10. *Kommunestyret ber om ei sammenlikning av Tromsø brann og redning med andre relevante brannkorps med fokus på kostnader, vaktordning og organisering.*

Saksutredning:

Kommunestyrevedtak forvaltningsrevisjonsrapporten

Vi vil i det følgende gjennomgå de aktuelle punktene fra kommunestyrets behandling av kommunerevisjonens rapport, nevnt over:

- *Samhandlingen mellom Brann og redning og sentraladministrasjonen med hensyn til økonomistyring må forbedres.*

Det er tatt to vesentlige grep for å sikre bedre samhandling med sentraladministrasjonen hva angår økonomi. For det første har Avdeling for Bymiljø fått på plass egen funksjon som fagleder økonomi. Stillingen er blant annet tillagt overordnet ansvar for økonomien i avdelingen, og vedkommende fungerer som bindeledd mellom kommunens stab for økonomi på overordnet nivå, og de ulike seksjoner, herunder TBR. Dette skal sikre god økonomioppfølging for TBR, men også bidra til bedre planlegging og langsiktig, strategisk arbeid i handlings- og økonomiplanarbeidet.

Det har vært kuttet betydelig i administrasjonen i TBR de siste årene. Dette, kombinert med naturlig avgang og ledig stilling, har gjort det mulig å rekruttere en rådgiver med solid økonomikompetanse til seksjonen. Økt økonomikompetanse gir muligheter for en tettere økonomioppfølging og dermed bedre intern kontroll. Eventuelle avvik vil kunne oppdages tidligere ved økonomisk analyse.

Økt økonomiforståelse vil gi bedre grunnlag for formidling av sammenhengen mellom bemanningsnivå (som igjen har sammenheng med vedtatt brannordning) og faktiske kostnader i regnskapet. Det er innført styringsverktøy som forenkler budsjettoppfølgingen mellom avdelingen og enhetene.

- *Administrasjonssjefen bør iverksette tiltak for å sikre at alle rutiner for økonomisk internkontroll etterleveres i Brann og redning*

Administrasjonssjefen vil her vise til at revisjonsrapporten av 05.03.18 konkluderer med at TBR i stor grad har rutiner og retningslinjer for å sikre økonomisk internkontroll i henhold til regelverk og anbefalinger på området. KomRev Nord beskriver videre den økonomiske utviklingen slik: «*Vår gjennomgang av regnskaps- og KOSTRA-tall for perioden 2014-2016 viser at netto driftsutgift for Brann og redning i treårsperioden økte med 6,3%. Korrigert for lønns- og prisvekst innebærer dette en liten reduksjon i seksjonens netto driftsutgift i perioden.*»

Revisor fastslår imidlertid i revisjonsrapporten (S.55) at TBR mangler *realistisk økonomiplan og realistisk årsbudsjett.*

Det er på bakgrunn av rapporten fra KomRev Nord gjort en gjennomgang av tidligere års budsjett og regnskap. Gjennomgangen bekrefter at budsjettene ikke har vært realistiske, i den forstand at det over en årrekke har vært gjennomgående underbudsjettering i seksjonen, men uten at det har vært gjennomført tiltak som har redusert utgiftsnivået. Man står dermed i en situasjon med to valgmuligheter: bringe budsjettet i samsvar med reelle utgifter, eller foreta en utgiftsreduksjon.

12 mann per vaktlag vil dessuten ha fordeler i form av en betydelig *operativ* styrking. TBR har et bredt spekter av oppgaver som må løses for å håndtere risiko og sårbarhet i Tromsø kommune. En utfordring for enheten er å sikre nok personell til å håndtere de ulike rollene lagene skal håndtere. Per dags dato er enheten i en situasjon der et flertall ansatte har svært mange samtidige roller, det være seg redningsdykker, lift sjåfør, båtfører, røykdykker, kjemikaliedykker m.m. En økning i antall årsverk pr. vaktlag vil gi større rom for kompetanseheving og ivaretagelse av denne. Dimensjoneringsforskriften § 5.1 har i sin veiledningstekst et krav om 12-14 mann skal være på skadestedet 10-15 min etter førsteinnsats er iverksatt. Dette ved større brann/ulykker. Dagens tilgjengelighetsavtale vil kunne sies opp, da TBR vil tilfredsstille kravet med planlagt 12 mann på hvert vaktlag.

Ved vurdering av «realistisk budsjett», er det tatt utgangspunktet i faktiske tall for 2017. Det er videre tatt hensyn til hva implementering av vedtatt brannordning vil koste i form av økte lønnskostnader, sammenholdt med reduserte kostnader for overtid og vikarbruk. Vurderingen er at et stramt, men realistisk budsjett for TBR er på 55 millioner kroner for 2019.

I forbindelse med bytte av brannsjef for noen år tilbake ble jobbet med organisasjonsutvikling, og det ble tatt tak i en rekke ulike forhold. Det jobbes i dag godt i seksjonen, men etter administrasjonssjefens vurdering er det fortsatt et stort behov for å jobbe med interne og organisatoriske forhold i TBR, ut over det som er tilfellet i dag.

Endringsprosesser er i seg selv krevende, forutsetter gjerne bred tilnærming og jobbing over tid. Det kan også være behov for ekstern bistand. I dette perspektivet vil stabilitet og ro rundt økonomiske forhold anses som en viktig faktor for å jobbe godt med organisatoriske og kulturelle spørsmål i virksomheten. Implementering av den vedtatte brannordningen antas i seg selv å være en faktor som over tid vil bidra til positiv organisasjonsutvikling i TBR.

Kommunestyrevedtak brannordning

Kommunestyret har i forbindelse med vedtakelse av brannordningen 30.06.2018 bedt om følgende:

- *Det skal iverksette et utredningsarbeid knyttet til fremtidig organisering av TBR*

Dette utredningsarbeidet er igangsatt. Det er blant annet avholdt og planlagt flere møter med kommuner som vil kunne inngå i et formelt brannsamarbeid i regionen. Møteserien omfatter samtlige kommuner som vil kunne tilknyttes et slikt samarbeide. Det vurderes ulike modeller for en ny organisering, både en vertskapskommunemodell og et interkommunalt selskap. Det vil foreligge et forslag basert på utredningen tidligst høsten 2019. Tillitsvalgte og verneombud er involvert i prosessen. Det kan likevel allerede nå være grunn til å advare mot en forventning om at dette vil medføre vesentlig kostnadsreduksjon for TBR. Det kan imidlertid være en rekke andre forhold som taler for et slikt samarbeid.

- *Det skal gjøres en juridisk vurdering av kommunens adgang til å innta utgifter til tankvogn i vann- og avløpsgebyret*

Dette spørsmålet har vært vurdert av kommuneadvokaten, se vedlegg. Det siteres fra vurderingen:

«Spørsmålet kommuneadvokaten har vurdert er om driftsutgifter til tankvogn med slokkevann kan inntas i grunnlaget for vann- og avløpsgebyrene som eiere av fast eiendom er pliktig til å betale til kommunen.

Det er et vilkår at de kostnadene kommunen inntar i gebyrgrunnlaget er nødvendige utgifter på vann- og avløpssektoren.

Det er kommuneadvokatens vurdering at kostnader til drift av tankvogn med slokkevann ikke oppfyller dette vilkåret. Vi kan derfor ikke anbefale at kommunen inntar driftsutgiftene til tankvogn i grunnlaget for vann- og avløpsgebyret.»

Den aktuelle problemstillingen anses dermed endelig avklart, og administrasjonssjefen finner å legge til grunn at tankvogn ikke kan driftes over VA-budsjettet. Det betyr at utgiftsposten må dekkes inn over TBR sitt budsjett.

- *Vedtatt brannordning innarbeides i budsjett og økonomiplan*

Det vises her til redegjørelsen over tilknyttet økonomi.

I vedlegg Organisasjonskart TBR følger en oversikt over organisasjonen TBR slik den har vært, samt endringer i samband med vedtatt brannordning og kostnadsreducerende tiltak ved nedbemanning av administrasjon.

- *Ekstern gjennomgang av ROS-analysen.*

Man tar sikte på å kjøpe denne tjenesten i forlengelse av foreliggende sak.

- *Kommunestyret har bedt om en sammenligning av TBR med andre relevante brannkorps med fokus på kostnader, vaktordning og organisering.*

Kommune-Stat-Rapportering (KOSTRA) gir styringsinformasjon om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Tall innrapporteres fra den enkelte kommune ut fra gitte kriterier, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet.

TBR bruker KOSTRA som sammenligningsgrunnlag for å vurdere om driften er kostnadseffektiv. Det gjøres sammenligninger mot tilsvarende kommuner vedrørende blant annet innbyggerantall. KOSTRA tar ikke hensyn til ulike geografiske forutsetninger. I særliggende kommuner som TBR sammenlignes med, er det kortere geografiske distanser for det enkelte brannvesen, og det er også muligheter for å ha ytterligere beredskap med å inngå avtaler med nærliggende brannvesen. På grunn av vesentlige ulike forutsetninger sammenlignet med andre kommuner, så gir ikke de andre kommunene et godt sammenligningsgrunnlag for TBR.

Regnskapet var i 2017 på 50,6 millioner kroner. Budsjettet for 2018 ble likevel satt til 43 millioner kroner, og senere justert i forbindelse med økonomirapport til 49,9 millioner kroner. Resultatet for 2018 ble 53,4 millioner kroner, mens justert budsjett for 2019 er på 48,1 millioner kroner.

For å redusere kostnader med 5,3 millioner kroner til justert budsjett, krever omfattende tiltak. De største kostnadene i TBR sitt regnskap er lønnskostnader, og tiltak vil derfor måtte gjøres mot lønn. Dette vil i praksis måtte innebære nedbemanning, herunder reduksjon i fast arbeidsstokk, men også opphør av vikarbruk. Dette vil igjen medføre at man drifter i strid med lovbestemt og vedtatt bemanningsnorm. Dette har så langt ikke vært ansett som realistiske eller ønskelige tiltak, all den tid dette i praksis ikke bare vil være i strid med lov- og forskriftskrav, men også kunne få betydning for liv og helse.

Seksjonen har vært kostnadsbevisst mht blant annet kurs, seminar, kompetansegivende opplæring, men har samtidig prioritert nødvendig driftsmateriell og et lovpålagt beredskapsnivå. Samlet har det ikke vært mulig å drifte innenfor budsjett og samtidig opprettholde lovpålagte krav.

Et realistisk budsjett for TBR må i dag ta høyde for den vedtatte brannordningen. Implementering av brannordningen innebærer økning fra 11 til 12 mann per vaktlag samt en beredskapskoordinator på dagtid for å oppfylle de administrative oppgavene. Dette vil også dekke inn årsverk for brannforebyggende arbeid (brannforebyggende enhet har lagt inn 1,5 årsverk på beredskapsenheten i sin dimensjonering), samt redusere overtid og vikarbruk. Det vil gi kapasitet til å avvikle ferie, permisjoner, kurs/opplæring, møtevirksomhet, inntektsgivende tilleggstjenester som kontroll av nøkkelsafer, samarbeid med Vann og Avløp om kontroll av vannposter, og forefallende arbeid.

Redusert vikarbehov innebærer også at TBR unngår krav om fast ansettelse fra vikarene etter 3 - års regelen i AML 14.9, noe som i praksis har vært en (uønsket) konsekvens av vikarbruk. Per dags dato har vikarbehovet over år vært tilstede på beredskapsenheten. Om behovet fortsetter som i dag, vil enheten motta krav om faste tilsetninger for de av vikarene som jevnlig jobber ved TBR. Dette skjedde sist ved utgangen av 2017 da TBR måtte ansette 3 vikarer som fast ansatte ved enheten. Dette er en praksis som TBR ønsker å komme bort fra, først og fremst fordi det ikke er samsvar mellom antallet som vil kunne kreve fast ansettelse og antallet som slutter ved naturlig avgang. Dette vil igjen kunne føre til fremtidige krav om fast ansettelse uten at TBR har de nødvendige stillingshjemler. Videre ønsker TBR en ansettelsespolitikk der ledige stillinger lysnes ut for å sikre prinsippet om rettferdig konkurranse for stillinger i det offentlige. Uten en redundans på minimum 2 mellom minimumsbemanning iht. dimensjoneringsforskrift og normalbemanningen, vil man ikke få kontroll på vikarbruken og ressurstilgangen til enheten. Redusert vikarbehov betyr også betydelig lavere administrativ ressursbruk og kostnadsbruk for å sikre at en større vikarpool til enhver tid er godkjent og har årlige lovpålagte krav som helsesjekk, røykdykkerøvelser, m.m.

Det legges også til grunn at sammenlignbare brannvesen som regel opererer med *mer* enn 1 person forskjell fra normalbemanning til minimumsbemanning. Den vedtatte brannordningen vil dermed bringe TBR sin beredskapsavdeling mer i samsvar med praksis ellers i landet.

KOSTRA-tallene er basert på regnskap 2017, da regnskapet for 2018 ikke er ferdigstilt. I tabellen nedenfor sammenlignes Tromsø med andre relevante kommuner i KOSTRA-gruppe 13.

	Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)			Brutto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)			Brutto driftsutgifter funksjon 338 per innbygger, konsern (1000 kr)			Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)			Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger, konsern (kr)			Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (kr)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
0106 Fredrikstad	906	934	899	712	731	704	193	203	195	675	694	681	97	84	73	578	609	609
0604 Kongsberg	1 415	1 482	1 574	1 047	1 094	1 134	368	389	440	896	884	911	78	32	25	817	852	886
0704 Tønsberg	897	881	842	711	675	666	186	206	176	650	653	625	87	84	52	564	568	573
0710 Sandefjord	.	.	674	.	.	550	.	.	123	.	.	497	.	.	24	.	.	474
0906 Arendal	1 769	1 818	1 959	1 493	1 523	1 678	275	295	281	788	783	850	48	49	51	740	734	799
1001 Kristiansand	854	866	862	636	641	650	217	225	212	604	634	626	26	51	42	579	583	584
1103 Stavanger	1 009	992	1 071	756	758	855	253	234	216	805	779	807	170	151	137	635	629	670
1504 Ålesund	1 610	1 768	1 793	1 290	1 389	1 479	321	379	315	884	1 028	996	-19	46	-27	902	981	1 022
1601 Trondheim	959	1 099	1 030	769	761	710	190	337	321	726	762	761	132	265	296	595	497	465
1804 Bodø	1 148	1 422	1 524	1 007	1 267	1 377	141	155	147	801	1 044	1 026	45	60	37	755	983	989
1902 Tromsø	918	914	909	760	734	744	158	181	165	671	724	721	50	72	57	621	651	664
5001 Trondheim	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
EAKUD Landet uten Oslo	1 042	1 119	1 153	831	897	929	211	222	224	762	807	822	60	60	57	702	747	765
EKG13 KOSTRA-gruppe 13	999	1 063	1 090	791	857	882	209	207	207	708	742	746	64	54	49	643	688	697

Tabell er hentet fra ssb.no

Funksjon 338 i tabellen over er brannforebyggende, og 339 er beredskap. Som det fremgår av tabellen, gir ikke tallene for Tromsø grunnlag for å hevde at TBR skiller seg negativt ut. Da innbyggerbetalingen for nødalarmcentralen i dag ligger på beredskap, medfører en økning i kostnadene for nødalarmcentralen en økning også på beredskap. Indirekte vil dette gi mindre handlingsrom og rammer for beredskapsenheten. Overforbruket blir da større på beredskapsenheten, som fortsatt må følge lovpålagte krav i dimensjoneringsforskriften. Siden 2015 har nødalarmcentralen hatt en kostnadsøkning på rundt 3.0 millioner kroner.

Dersom vi ser nærmere på noen av tallene i tabellen for netto driftsutgifter beredskap kan følgende belyses:

Tromsø kommune: NOK 664/innbygger, 76 000 innbyggere = 50,4 mill.kr. Tromsø Kommune har en tilgjengelighetsavtale for å sikre nok mannskaper ved en større brann/ulykke. Ved implementering av vedtatt brannordning vurderes muligheten for å si opp inngått tilgjengelighetsavtale med begrunnelse i at beredskapen er styrket. Dimensjoneringsforskriften § 5.1 har i sin veiledningstekst et krav om 12-14 mann skal være på skadestedet, 10-15 min etter førsteinnsats er iverksatt. Dette ved større brann/ulykker. Dagens tilgjengelighetsavtale vil kunne sies opp da vi vil tilfredsstille kravet med planlagt 12 mann på hvert vaktlag.

Kristiansand: NOK 584/innbygger, 91 000 innbyggere = 53,1 millioner kroner. Kristiansand kan støtte seg på nabobrannvesen Arendal (15 min.) og et deltidskorps.

Fredrikstad: NOK 609/innbygger, 81 000 innbyggere = 49,6 millioner kroner. Fredrikstad har nabobrannvesen som bistand fra Sarpsborg og Moss. Videre har de et deltidskorps som kan bistå.

KOSTRA tallene beskriver utgift fordelt på innbyggere, uten å hensynta areal og avstander. Areal og avstander spiller en viktig rolle i oppfyllelse av minimumskrav i dimensjoneringsforskriften. Når TBR rykker ut til hendelser som er opptil 1 time kjørevei ut fra tettstedet Tromsø må det vurderes innkalling av mannskaper for å opprettholde beredskap, og håndtere hendelser i Tromsø. Denne problemstillingen er relativt unik for Tromsø kommune, sammenlignet med andre brannvesen. Der Fredrikstad, Kristiansand, Moss m. fl, kan dimensjoneres med henblikk på at de har fulltidsbrannvesen i kort avstand til egen kommune, er Tromsø i større grad alene. Dimensjoneringen på vaktgående styrke må derfor være robust. I tillegg må Tromsø kommune vurdere en styrking av depoter og deltid. Dette for å innfri kravene til innsatstider og beredskap også i distriktene.

Sammenligningen mellom de ulike brannvesenene ved bruk av KOSTRA gjøres videre for å understreke det som skrives i avsnittene under, beredskapsenheten i Tromsø kommune driftes per nå totalt sett ikke dyrere enn eksempelvis Kristiansand, selv om tallene fordelt per innbygger i KOSTRA kan antyde dette. Det skal understrekes at TBR er forpliktet til å følge de samme minimumsrammene jmf. dimensjoneringsforskriften som Kristiansand, men bruke i dag en mindre totalsum på beredskapen. I tillegg må TBR innkalle ekstramannskaper hvis man håndterer hendelser langt utenfor tettstedet, samtidig som vi ikke har nabobrannvesen i umiddelbar nærhet om det skulle bli behov for bistand.

I forhold til de gitte forhold som er beskrevet over, har Tromsø kommune, «alene» og med større areal, samme rammer som Fredrikstad, og tre millioner kroner mindre en Kristiansand.

Antall årsverk på forebyggende enhet er tilsvarende de fleste kommuner. Dette selv om netto driftskostnader ligger under KOSTRA gruppe 13. Det er også viktig å ta høyde for at brannforebyggende enhet har dimensjonert brannforebyggende arbeid på beredskapsenheten på 1.5 årsverk. På beredskapsenheten ligger TBR noe over de fleste andre kommuner innenfor KOSTRA. Dette må ses i sammenheng med tjenestetilbud og antall hendelser. Ressursbruken er også differensierende i forhold til forskriften og egen risiko og sårbarhetsanalyse. Selv om Tromsø har flere årsverk pr. innbygger er rammene lavere på beredskapsenheten enn sammenlignbare kommuner, f.eks Kristiansand.

Tjenestetilbudet som ytes av TBR er basert på gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse. Eksempelvis Redningsinnsats til Sjø (RITS), en tjeneste som ble fordelt ut på 7 brannvesen i Norge grunnet nærhet til sjø og maritim trafikk. Til sammenligning har ikke Fredrikstad, Moss eller Kristiansand RITS-tjeneste. Avvikling av tjenesteområdet vil være å bryte med risiko og sårbarhetsvurderinger. Vurderingene tilsier at en kommune som fungerer som gjestehavn for cruiseskip burde ha en redningstjeneste som fra nasjonalt hold er ment å bistå om det skulle oppstå brann om bord. I tillegg er flere av TBR sine tjenester nasjonale satsingsområder. Tromsø er den nordligste spesialgruppen innen RITS.

RITS og redningsdykkertjenesten er for øvrig eksempel på tjenestetilbud hvor det bør jobbes for regional finansiering.

Vedlegg:

Vurdering av adgangen til å innta utgifter til tankvogn i VA- budsjettet
Organisasjonskart TBR

Vedtakskompetanse:

Formannskapet

69/19
4

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

K-Sekretariatet IKS
v/ Bjørn Halvor Wikasteen
Postboks 6600
9296 TROMSØ

Deres ref

Vår ref
19/757-2

Dato
12. juni 2019

Kontrollutvalget i Tromsø kommune - henvendelse om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter

Vi viser til brev av 7. februar 2019 med spørsmål knyttet til regler om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter, jf. kontrollutvalgsforskriften § 12. Vi beklager sent svar.

I brevet vises til et vedtak truffet av kommunestyret ved behandling av en forvaltningsrevisjonsrapport. I vedtakets punkt 3 sies:

"Kommunestyret ber administrasjonssjefen gi punktvis tilbakemelding til formannskapet om hvilke tiltak kommunen vil iverksette (ev. har iverksatt) og hvilke vurderinger som er gjort, for å imøtekomme anbefalingene i rapporten. Frist for tilbakemelding fastsettes til 20.08.2018."

Kontrollutvalget mener vedtaket er i strid med kommuneloven og kontrollutvalgsforskriften. Ordfører og juridisk rådgiver i stab har vurdert dette og lagt til grunn at vedtaket ikke er i strid med kommunelovens og kontrollutvalgsforskriftens bestemmelser. Saken har også vært forelagt Fylkesmannen, som heller ikke mener at vedtaket er i strid med regelverket.

Kontrollutvalget stiller i brevet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet spørsmål om kommunestyret kan bestemme at formannskapet og ikke kontrollutvalget skal vurdere om administrasjonssjefens tiltak og vurdering knyttet til revisjonens anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten er fulgt opp.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet registrerer at det konkrete vedtaket i denne saken muligens er tolket ulikt av ulike organer og personer. Departementet kan imidlertid

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling

Saksbehandler
Susanne Rynning
Moshuus
22 24 68 90

ikke gå inn i saken og gjøre en konkret tolkning av vedtakets innhold for deretter å gjøre en vurdering av om vedtaket er i strid med loven.

Departementet kan imidlertid si litt generelt om vår forståelse av de aktuelle reglene.

Kontrollutvalgets oppgaver følger av kommuneloven § 77 og kontrollutvalgsforskriften § 12. I lovens § 77 nr. 4 og 5 fremgår kontrollutvalgets ansvar for å påse at det blir gjennomført regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og kontroll med selskaper. Om oppfølgingsarbeidet sies det i lovens § 77 nr. 6 at kontrollutvalget "skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget". I § 77 nr. 10 finnes hjemmel for forskrifter.

Kontrollutvalgsforskriften har flere bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver, inklusiv en egen bestemmelse i § 12, om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter der det står:

"Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte."

Dette er oppgaver kontrollutvalget "skal" gjøre, og det er ingen åpning for å fravike disse bestemmelsene. Heller ikke kommunestyret kan endre eller fravike slike lovpålagte oppgaver for kontrollutvalget. Kommunestyret er kommunens øverste organ (jf. kommuneloven § 6), og det er sagt uttrykkelig i lovens § 76 at kommunestyret "har det øverste tilsyn" med den kommunale forvaltning. Kommunestyret har ved det et særskilt ansvar også for kommunens egne kontrollordninger. Det er også kommunestyret som skal velge et kontrollutvalg som skal "forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen ... på sine vegne", jf. § 77 nr. 1. Ved at kommunestyret har et slikt overordnet ansvar og siden kontrollutvalget jobber for kommunestyret, har kommunestyret i stor grad anledning til å bestemme hva kontrollutvalget skal gjøre. Kommunestyret er imidlertid uavhengig av dette bundet av de regler som er fastsatt om kontrollarbeidet i lov og forskrift. Kommunestyrets styring av kontrollutvalgets oppgaver må således gjøres i samsvar med eller innenfor rammene av det som følger av regler i lover og forskrifter. Så lenge de aktuelle bestemmelsene ikke åpner for at kommunestyret kan bestemme noe annet, må kommunestyrets vedtak være i samsvar med eller innenfor rammene av de fastsatte reglene.

Kommunestyret kan således ikke bestemme at kontrollutvalget ikke skal gjøre de oppgavene som lov og forskrift fastsetter. Kommunestyret kan heller ikke bestemme at noen andre skal gjøre slike oppgaver som er fastsatt i lov eller forskrift i stedet for eller i tillegg til kontrollutvalget.

Hvilke vedtak som skal fattes i forbindelse med kommunestyrets behandling av forvaltningsrevisjon, og som kontrollutvalget skal påse at følges opp, er det imidlertid kommunestyret som bestemmer. Kommunestyret kan i den forbindelse fatte vedtak der oppgaver gis til andre folkevalgte organer. Dette må imidlertid gjøres innenfor rammene av lov og forskrift. Å fatte vedtak som endrer eller tar bort den oppgaven som kontrollutvalget har fått i § 12, kan således ikke gjøres.

Et kommunestyre kan således ikke fatte et vedtak som går ut på at et annet folkevalgt organ skal gjøre de oppgavene som er lagt til kontrollutvalget i lov eller forskrift. Det kan ikke vedtas at for eksempel formannskapet skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp, da dette er en oppgave som i forskriften § 12 er lagt til kontrollutvalget.

Et vedtak som går ut på at administrasjonen skal gi formannskapet informasjon om tiltak og vurderinger knyttet til oppfølgingen av revisjonsrapporten, vil kunne stille seg annerledes. Dersom det er ren informasjon og det ikke innebærer å gi formannskapet noen oppgaver som berører kontrollutvalgets oppgaver etter lover eller forskrifter, vil dette lovlig kunne gjøres. Om dette er en hensiktsmessig arbeidsform er annen sak som departementet ikke vurderer her.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Susanne Rynning Moshuus
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer